

Προσεγγίσεις στην Τοπική Εκπαιδευτική Ιστορία: Σχολεία και εκπαιδευτικοί της Θεσσαλονίκης

Ενότητα 13^η: Ξένα σχολεία: Ελληνογαλλικό Κολέγιο «ΔΕΛΑΣΑΛ», «Αδαμάντιος Σχολή-Καλαμαρί»

Βασίλης Α. Φούκας
Τμήμα: Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Μάθημα 13:

Ξένα σχολεία:

Ελληνογαλλικό Κολέγιο «ΔΕΛΑΣΑΛ», «Αδαμάντιος Σχολή-Καλαμαρί»

Εργασίες φοιτητριών:

Ειρήνης Μπάρκα

Αθανασίας Πετρουλάκη

Κλεοπάτρας Σκαπέτα

Ιστορικό πλαίσιο (1/4)

- Η ιδιωτική εκπαίδευση στην Ελλάδα ξεκίνησε στα χρόνια της Τουρκοκρατίας με την ίδρυση σχολείων από διάφορες ιεραποστολές και από Έλληνες της διασποράς, ιδιώτες, συλλόγους ή οργανώσεις.
- Η λέξη ιεραποστολή είναι σύνθετη λέξη από ιερ(ό)+ αποστολή και σημαίνει οργανωμένη ομάδα από κληρικούς ή καλόγερους που πηγαίνουν σε μία χώρα για να διδάξουν ή να διαδώσουν μία θρησκεία ή ένα θρησκευτικό δόγμα.
- Η Ανατολική Εκκλησία με ιεραποστόλους στα χρόνια του Βυζαντίου εκχριστιάνισε τους Σλάβους τους Βούλγαρους και τους Ρώσους.
- Στον ελλαδικό χώρο προτεστάντες και καθολικοί ιεραπόστολοι εμφανίστηκαν πολλά χρόνια πριν την ελληνική επανάσταση αλλά και μετά, όπου ανέπτυξαν κοινωνική και εκπαιδευτική δράση στα αστικά κέντρα της εποχής.

Ιστορικό πλαίσιο (2/4)

- Οι ιεραποστολές ίδρυσαν νοσοκομεία, ορφανοτροφεία, οικοτροφεία, αλληλοδιδασκτικά σχολεία, «ανώτερα» σχολεία για κορίτσια των ευπόρων τάξεων και ενδιαφέρονταν για τη μόρφωση των διδασκαλισσών, των διευθυντών των κοινών σχολείων αλλά και για τις εκδόσεις διδακτικών βιβλίων.
- Τα ιεραποστολικά σχολεία με το έργο τους κάλυπταν αρχικά την ανύπαρκτη εκπαίδευση της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας αλλά και στη συνέχεια τις ελλείψεις στη προσφερόμενη εκπαίδευση του νεοελληνικού κράτους κυρίως στο γυναικείο πληθυσμό, στα υλικά μέσα, στο εκπαιδευτικό προσωπικό κ.ά.

Ιστορικό πλαίσιο (3/4)

- Εκτός από τις ιεραποστολές ντόπιοι και Έλληνες αλλά και Έλληνες της διασποράς ίδρυσαν ιδιωτικά σχολεία πριν και μετά την ελληνική επανάσταση.
- Το Διάταγμα 6 της 18^{ης} Φεβρουαρίου 1834 «Περί δημοδιδασκάλων εν γένει και δημοτικών σχολείων» και το Διάταγμα της 31^{ης} Δεκεμβρίου 1836 «Περί κανονισμού ελληνικών σχολείων και γυμνασίων» κατοχύρωσε την ύπαρξη της ιδιωτικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα.
- Με τον όρο ιδιωτική εκπαίδευση εννοούνταν: α) η «κατ' οίκον διδασκαλία», β) τα ιδιωτικά ελληνικά σχολεία και γ) τα ξένα σχολεία.
- Τα ιδιωτικά σχολεία δημιούργησαν ένα εκπαιδευτικό σύστημα παράλληλα με το κρατικό, διατήρησαν μία σχετική ανεξαρτησία ως προς το είδος των σπουδών που παρείχαν και ανέλαβαν εξολοκλήρου από το κράτος την εκπαίδευση των κοριτσιών.

Ιστορικό πλαίσιο (4/4)

- Τα ξένα σχολεία, ιδρύθηκαν από αλλοδαπούς στο ελληνικό κράτος. Συγκεκριμένα στην Θεσσαλονίκη υπήρχαν αμερικανικά, γερμανικά, ισραηλίτικα, βουλγαρικά, σέρβικα, ιταλικά, ρουμάνικα, αγγλικά και τέλος γαλλικά σχολεία.
- Σήμερα η ιδιωτική εκπαίδευση περιλαμβάνει όλους τους τύπους σχολείων (παιδικούς σταθμούς, νηπιαγωγεία, δημοτικά, γυμνάσια, λύκεια) και την εποπτεία τους την έχει το Υπουργείο Παιδείας.
- Απευθύνεται σε ευρύτερα κοινωνικά στρώματα, ενώ οι φορείς και υποστηρικτές της δηλώνουν ότι υπερτερεί της δημόσιας.

Νομοθετική ρύθμιση για τα ξένα σχολεία

- Ο Νόμος **4862/1931 «περί ξένων σχολείων»** τακτοποίησε ζητήματα των ξένων σχολείων. Ως ξένα σχολεία (άρθρο 1) θεωρούνταν τα ιδιωτικά σχολεία που ιδρύθηκαν από μη Έλληνα πολίτη ή από νομικό πρόσωπο, σωματείο, οργανισμό μη ελληνικό « ή μη εδρεύοντος εν Ελλάδι». Επίσης, η χορήγηση άδειας για ίδρυση ξένου σχολείου γινόταν μόνο με νόμο. Απαγορεύτηκε η φοίτηση στα παιδιά ελληνικής ιθαγένειας (αγόρια και κορίτσια) να φοιτούν στα ξένα σχολεία στοιχειώδους εκπαίδευσης και στα νηπιαγωγεία. Επίσης, υποχρεώθηκαν να μη χρησιμοποιούν διδακτικά βιβλία, εικόνες, χάρτες, κ.τ.λ. με περιεχόμενο ανακριβές και δυσμενές για το ελληνικό έθνος, το πολιτειακό καθεστώς και την επίσημη θρησκεία του κράτους. Δάσκαλοι και καθηγητές με ελληνική ιθαγένεια, θα δίδασκαν νέα ελληνικά στο δημοτικό, νέα και αρχαία στη μέση, ιστορία και γεωγραφία από τα εγκεκριμένα διδακτικά βιβλία κατά τις ώρες του επίσημου προγράμματος στους μαθητές με ελληνική υπηκοότητα. Επιπλέον η εποπτεία των ξένων σχολείων ασκούνταν με τον ίδιο τρόπο όπως και η εποπτεία των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων. Τέλος, οι Έλληνες υπήκοοι μαθητές που εγγραφόταν στα ξένα δημοτικά δεν είχαν δικαίωμα να μεταγραφούν σε δημόσια ή ιδιωτικά σχολεία, ούτε να προσέλθουν σε κατατακτήριες ή απολυτήριες εξετάσεις και οι τίτλοι σπουδών τους δεν είχαν καμία αξία

Ξένα Σχολεία

Ελληνογαλλικό Κολλέγιο «ΔΕΛΑΣΑΛ» (1/2)

- Πρόκειται για το σχολείο των «Αδελφών των Χριστιανικών Σχολών του Τάγματος του Αγίου Ιωάννη του Βαπτιστή της Σάλλης».
- Ιδρύθηκε στις 18 Οκτωβρίου 1888, από πέντε Frères (=αδερφούς), που άνηκαν στο τάγμα. Αρχηγός τους ήταν ο Frère Ολύμπιος.
- Τα πρώτα μαθήματα ξεκίνησαν στις εγκαταστάσεις της Σχολής Λαζαριστών, στις 19 Οκτωβρίου. Οι πατέρες της Ιεραποστολής προσέφεραν στους αδελφούς το μικρό ενοριακό τους σχολείο με 35 μαθητές, οι οποίοι στο τέλος του χρόνου έγιναν 87.
- Το 1895 η Σχολή μεταφέρθηκε με πάνω από 200 μαθητές, κυρίως Ισραηλίτες, στην οικία Σαρνώ, την οποία το Τάγμα αγόρασε μαζί με τα γύρω οικοπέδα της οδού Φράγκων 10 (σημερινή διεύθυνση Φράγκων 2-4). Εκεί χτίστηκε η νέα Σχολή και το 1926 το νέο κτίριο (ο σημερινός «Δημόκριτος»).

Ξένα Σχολεία

Ελληνογαλλικό Κολέγιο «ΔΕΛΑΣΑΛ» (2/2)

- Το 1933 μετασχηματίζεται από γαλλόφωνο εκπαιδευτικό ίδρυμα σε Ελληνογαλλικό Κολέγιο "ΔΕΛΑΣΑΛ" και λειτουργεί από τότε σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία του Ελληνικού Υπουργείου Παιδείας.
- Το 1968 μεταφέρεται στις σύγχρονες ιδιόκτητες εγκαταστάσεις του στο Ρετζίκι (Πεύκα), προάστιο της Θεσσαλονίκης, μέσα σ' ένα πευκόφυτο περιβάλλον έκτασης 60 στρεμμάτων. Το οικόπεδο αυτό είχε αγοραστεί από την Κοινότητα των Frères το 1902 για 10.000 γαλλικά φράγκα από τον Πασκάλ Ρουντζιέρο, που το είχε αποκτήσει από τον Σαρνώ. Η περιοχή αρχικά ανήκε στον γνωστό επιχειρηματία της πόλης Τζέκυ Άμποτ.
- Το 1980 σταδιακά μετατρέπεται σε μικτό. Σήμερα, το Ελληνογαλλικό Κολέγιο "ΔΕΛΑΣΑΛ" έχει 650 μαθητές και συνεχίζει με αμείωτο ενδιαφέρον να προσφέρει τις υπηρεσίες του στη σπουδάζουσα νεολαία της Θεσσαλονίκης ξεκινώντας από τον Παιδικό Σταθμό, το Νηπιαγωγείο και το Δημοτικό ως το Γυμνάσιο και το Λύκειο.

Στόχοι

- Ανάπτυξη αυτονομίας, κριτικής σκέψης, υπευθυνότητας και αλληλεγγύης.
- Καλλιέργεια σεβασμού στους κανόνες κοινωνικής συμπεριφοράς.
- Αναγνώριση των ιδιαιτεροτήτων του κάθε παιδιού.
- Καλλιέργεια των χαρισμάτων με τα οποία είναι προικισμένα τα παιδιά.
- Ενεργή συμμετοχή στη σχολική ζωή.

«Ο μαθητής πρέπει να συνηθίσει να εργάζεται με επιμέλεια και ευσυνειδησία, όχι από εξαναγκασμό, αλλά από προσήλωση στο καθήκον».

Ι.Β. Δελασάλ, Οδηγός λειτουργίας των σχολείων.

Ιστορία του Τάγματος (1/2)

- **1719:** Κατά τον θάνατο του ιδρυτή το Ινστιτούτο αριθμεί 274 Φρερ που διδάσκουν σε 26 σχολεία.
- **1789:** Οι Φρερ φθάνουν τον αριθμό των 1.000 και διδάσκουν σε 36.000 μαθητές. Έχουν 125 σχολεία.
- **1792:** Η Επανάσταση διαλύει το Τάγμα. Πολλοί Φρερ κατατομούνται. Αναγκάζονται να διδάσκουν κρυφά σε παλιούς μαθητές τους.
- **1803:** Ο Ναπολέων επανιδρύει το Τάγμα τους.
- **1808:** Αναγνωρίζονται από τις πανεπιστημιακές αρχές και τα σχολεία τους γίνονται ισότιμα με τα δημόσια δημοτικά.
- **1815:** Ο Πάπας ζητά από τους Φρερ να στείλουν δασκάλους στη Λουϊζιάνα.

Ιστορία του Τάγματος (2/2)

- **1871:** Η Γαλλική Ακαδημία τιμά το έργο των Φρερ και η Γαλλική Κυβέρνηση απονέμει στο Τάγμα την ανώτερή της διάκριση, τον σταυρό της λεγεώνας της Τιμής.
- **1878 - 1904:** Διωγμός του θεσμού των Φρερ στη Γαλλία. Οι περισσότεροι Φρερ αναγκάζονται να μετακομίσουν στο Βέλγιο και να αναπτύξουν τις δραστηριότητες τους σ' όλον τον κόσμο. Το Ινστιτούτο περιλαμβάνει 19.940 Φρερ σε 2003 σχολεία με 322.000 μαθητές.
- **Σήμερα:** Το "Τάγμα των Αδελφών των Χριστιανικών Σχολών" αριθμεί περίπου 10.000 Φρερ. Το έργο τους πλαισιώνεται από 90.000 περίπου λαϊκούς εκπαιδευτικούς όλων των βαθμίδων. Ο μεγάλος αυτός Λασαλιανός οργανισμός διατηρεί 1200 σχολεία ή άλλους εκπαιδευτικούς οργανισμούς σε 82 χώρες όπου φοιτούν 800.000 μαθητές ή φοιτητές. Η διδασκαλία προσαρμόζεται στην ποικιλία των πολιτισμών, των καταστάσεων και των τοπικών αναγκών προσφέροντας παιδαγωγικές υπηρεσίες σ' όλους τους νέους ανεξάρτητα θρησκείας, φυλής ή χρώματος.

J. B. De la Salle (1/2)

- **1651:** 30 Απριλίου. Γεννιέται στη Reims της Γαλλίας από οικογένεια ευγενών.
- **1662:** Ανακοινώνει στους γονείς του την επιθυμία του να ακολουθήσει τον εκκλησιαστικό κλάδο.
- **1668:** Ανέρχεται στην εκκλησιαστική ιεραρχία.
- **1669:** Εγγράφεται στο πανεπιστήμιο της Reims.
- **1678:** Έχοντας σπουδάσει στη Σορβόννη χειροτονείται ιερέας.
- **1679:** Η θλιβερή κατάσταση της παιδείας στην εποχή του τον οδηγεί στην απόφαση να δημιουργήσει σχολεία για άπορα παιδιά. Ανοίγει τα πρώτα τρία χριστιανικά σχολεία στη Ρεμς.
- **1680:** Ανακηρύσσεται Διδάκτωρ Θεολογίας.
- **1681:** Εγκαθιστά τους φτωχούς δασκάλους συνεργάτες του στο σπίτι του.
- **1682:** Ιδρύεται η «Κοινότητα των Αδελφών των Χριστιανικών Σχολών».

J. B. De la Salle (2/2)

- **1683:** Μοιράζει την περιουσία του στους φτωχούς.
- **1688:** Καινοτομεί στην εκπαίδευση. Χωρίζει τους μαθητές σε τάξεις ομοιογενείς σε γνώσεις και ηλικία, εισάγει τη λειτουργία της γαλλικής γλώσσας, καταργώντας τα λατινικά και εκπονεί κανονισμό λειτουργίας των σχολείων.
- **1690-1716:** Επέκταση των σχολείων αλλά και πολεμική από την Βουλή.
- **1717:** Όρκος απόλυτης ισότητας ανάμεσα στα μέλη του Τάγματος.
- **1718:** Αφήνει την περιουσία του στο Τάγμα.
- **1719:** 6 Απριλίου. Πεθαίνει σε ηλικία 67 χρονών.
- **1725:** Ο Πάπας Benoit XIII αναγνωρίζει το Τάγμα.
- **1900:** 24 Μαΐου. Κατατάσσεται μεταξύ των Αγίων.
- **1950:** Ανακηρύσσεται από τον Πάπα Πίο XII «Προστάτης της νεότητας και των Διδασκάλων».

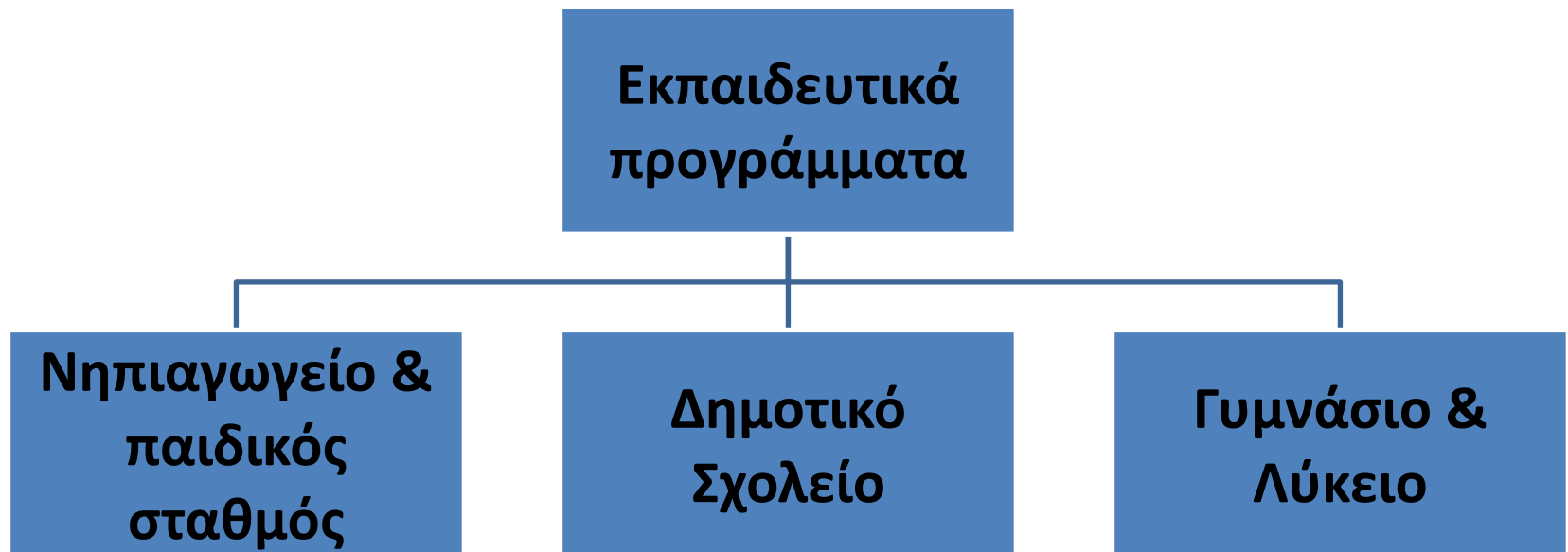

Απόφοιτοι που διακρίθηκαν σε τοπικό και διεθνές επίπεδο

- Αλευρόπουλος Χαρίλαος (1974), Δημοσιογράφος.
- Βαμβακίδης Αθανάσιος (1988), Πρέσβης Δ.Ν.Τ. Κροατία.
- Γιαλελής Νικόλαος, Ηθοποιός.
- Επιβατιανός Παναγιώτης (1957), Ιατροδικαστής, Καθηγητής Α.Π.Θ.
- Ζαγανίδης Νικόλαος (1979), Πυρηνικός Φυσικός.
- Κουφογιάννης Δημήτριος (1974), καθηγητής Ιατρικής Α.Π.Θ.
- Μουσταφά Κεμάλ Ατατούρκ, Τούρκος Πολιτικός.
- Ξανθόπουλος Κωνσταντίνος, Ζωγράφος.
- Ταρίκ Ζία, Τούρκος Διπλωμάτης.
- Φρυγανιώτης Αθανάσιος (1972), Εκπαιδευτήρια Φρυγανιώτη.

Το ΔΕΛΑΣΑΛ σήμερα

Πρόγραμμα Σπουδών (1/5)

- Ξένες γλώσσες (γαλλικά και αγγλικά).
- Μουσική προπαιδεία.
- Εικαστική αγωγή.
- Φυσική αγωγή.
- Θεατρικό παιχνίδι.
- Πληροφορική.
- Προγράμματα αειφόρου διαχείρισης με έμφαση στη περιβαλλοντική αγωγή, αγωγή υγείας, εθελοντισμού και φιλανθρωπίας, πολιτιστικών και εικαστικών θεμάτων.

Πρόγραμμα Σπουδών (2/5)

- Το Δημοτικό «ΔΕΛΑΣΑΛ» προσφέρει στους μαθητές του ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα σπουδών με ουσιαστικές μεθόδους ενισχυτικής διδασκαλίας και ποικίλα εκπαιδευτικά προγράμματα, που αξιοποιούν τα ταλέντα και τα ενδιαφέροντα του κάθε μαθητή ξεχωριστά. Το καλά εκπαιδευμένο διδακτικό προσωπικό του Κολεγίου, πάντα καινοτόμο σε ό,τι αφορά την εκπαιδευτική διαδικασία, διαθέτει αποκλειστικά στους μαθητές του Δημοτικού «ΔΕΛΑΣΑΛ» τα παρακάτω βιβλία:
 - - Εγχειρίδιο Γραμματικής για Α' και Β' Δημοτικού.
 - - Εγχειρίδιο Γραμματικής για Γ' και Δ' Δημοτικού.
 - - Συντακτικό.
 - - Ασκήσεις Συντακτικού για Ε' και ΣΤ' Δημοτικού.
 - - Σπирάλ Γλώσσας (για όλες τις τάξεις).
 - - Σπирάλ Μαθηματικών (για όλες τις τάξεις).

Πρόγραμμα Σπουδών (3/5)

- Επίσης, στο κολέγιο "τρέχουν" ετησίως τα παρακάτω εκπαιδευτικά προγράμματα:
 - - Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Comenius.
 - - Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα e-twinning.
 - - Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Teachers 4 Europe.
 - - Πρόγραμμα Αειφόρου Διαχείρισης.
 - - Φιλαναγνωσία.
 - - Λογοτεχνικό Εργαστήρι – Αναγνωστήριο.

Πρόγραμμα Σπουδών (4/5)

- Πρόγραμμα Φυσικών Επιστημών.
- - Προγράμματα Αγωγής Υγείας (Ρατσισμός, Βία στα Σχολεία, Ανθρώπινα Δικαιώματα, Πρόληψη και προαγωγή Υγείας).
- - Προγράμματα Εθελοντισμού (Action Aid, φιλοζωικά προγράμματα, ομάδα εθελοντισμού με τοπικές δράσεις).
- - Προγράμματα Περιβαλλοντικής (Απειλούμενα Ζώα, Υγροβιότοποι, Ανακύκλωση, Αποψίλωση, Αναδάσωση).
- - Προγράμματα Πολιτιστικών Θεμάτων.
- - Πρόγραμμα ανταλλαγών.

Πρόγραμμα Σπουδών (5/5)

- Στο πλαίσιο του «ανοιχτού σχολείου» και της δράσης «έξω από την τάξη», το Γυμνάσιο συμμετέχει κάθε χρόνο σε διάφορα εκπαιδευτικά προγράμματα, περιβαλλοντικά, αγωγής υγείας, συμμετοχής σε προγράμματα μουσείων κ.ά.
- Παράλληλα, εφαρμόζοντας στην πράξη το λασαλιανό πνεύμα και στην προσπάθειά να ευαισθητοποιηθούν οι μαθητές του, αξιοποιεί το γεγονός ότι είναι μέλος ενός παγκόσμιου εκπαιδευτικού οργανισμού, με σχολεία σε 82 περίπου χώρες του κόσμου, ανάμεσα στις οποίες και υπανάπτυκτες και αναπτύσσει προγράμματα στήριξης των νέων αυτών χωρών υλικά και ηθικά.
- Το Λύκειο "ΔΕΛΑΣΑΛ" προσφέρει στους μαθητές όλων των τάξεων προγράμματα ενισχυτικής διδασκαλίας. Στόχος των προγραμμάτων αυτών είναι η εμβάθυνση, η εξάσκηση και η πληρέστερη κατανόηση των αντικειμένων που καλούνται να γνωρίζουν για τη συνέχιση της ακαδημαϊκής τους πορείας. Τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται, εκτός από τα βιβλία του Υπουργείου Παιδείας, είναι βιβλία των Εκδόσεων "ΔΕΛΑΣΑΛ", προϊόν προσωπικής εργασίας των καθηγητών του Κολεγίου.

Ανταλλαγές μαθητών (1/3)

- Ανταλλαγή είναι ένα πρόγραμμα στο οποίο μια ομάδα μαθητών του σχολείου ταξιδεύει σε μια πόλη του εξωτερικού ή εσωτερικού, όπου υπάρχει αντίστοιχο λασαλιανό σχολείο και διαμένουν για μία βδομάδα περίπου φιλοξενούμενοι σε οικογένειες μαθητών. Την εβδομάδα αυτή παρακολουθούν μαθήματα στο ξένο σχολείο και μαθαίνουν την ιστορία και τη γεωγραφία του τόπου, εξασκούνται στην ξένη γλώσσα και γενικά αποκομίζουν εμπειρίες, γνώσεις και βιώματα πολύ χρήσιμα για τη ζωή τους. Και φυσικά, μετά από ένα διάστημα, επαναλαμβάνεται η ανταλλαγή αλλά αντίστροφα, στη χώρα μας, στην πόλη μας.

Ανταλλαγές μαθητών (2/3)

- Το Δημοτικό «ΔΕΛΑΣΑΛ» δραστηριοποιείται στα προγράμματα εκπαιδευτικών ανταλλαγών, τόσο στην Ελλάδα, όσο και στο εξωτερικό, με σκοπό να γνωρίζουν καλύτερα οι μαθητές τον εαυτό τους και τους άλλους, να αναλαμβάνουν ευθύνες και να γίνονται πρωταγωνιστές στη μόρφωσή τους. Αναμφίβολα τα οφέλη των μαθητικών ανταλλαγών είναι πολλά και σημαντικά όπως η καλλιέργεια της γνωριμίας και αλληλοκατανόησης των λαών, η κοινωνικοποίηση των μαθητών, η συνειδητοποίηση της πολιτιστικής τους κληρονομιάς, η πραγματοποίηση κοινών εκπαιδευτικών προγραμμάτων και εκδηλώσεων, η επαφή με ξένους πολιτισμούς και διαφορετικό τρόπο ζωής, η εξάσκηση ξένων γλωσσών, καθώς και η προώθηση της διδασκαλίας της Ελληνικής γλώσσας, της Ιστορίας και του Πολιτισμού.

Ανταλλαγές μαθητών (3/3)

- Στο πλαίσιο των εκπαιδευτικών ανταλλαγών στο Λύκειο, γίνεται κάθε χρόνο τον Ιούνιο μια κρουαζιέρα με ιστιοπλοϊκά σκάφη, σε συνεργασία με το αδελφοποιημένο σχολείο Saint Joseph της Κωνσταντινούπολης. Οι μαθητές του «ΔΕΛΑΣΑΛ», με κοινή γλώσσα με τους Τούρκους συμμαθητές τους τη γαλλική, μαθαίνουν ιστιοπλοΐα, ευαισθητοποιούνται στην προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος, γνωρίζουν εθελοντές που δραστηριοποιούνται σε οικολογικά θέματα και περνούν μια εβδομάδα εναλλακτικής διαβίωσης.

Ξένα σχολεία

«Αδαμάντιος Σχολή-Καλαμαρί»

- Η Αδαμάντιος σχολή καλύπτει το χώρο της προσχολικής και πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης του σχολικού συγκροτήματος Καλαμαρί.
- Η γαλλική σχολή école de Calamari, ιδρύθηκε στη Θεσσαλονίκη το 1894 από τις καθολικές Αδελφές του ελέους, του Τάγματος του “Saint Vincent De Paul” (Αγίου Βικεντίου του Παύλου), που έφτασαν στη Θεσσαλονίκη από τη Σαντορίνη το 1855 με σκοπό να προσφέρουν βοήθεια και να εξυπηρετούν τους πάσχοντες και τους απόκληρους.
- Το 1893 ένας καθολικός επίσκοπος δώρισε στις Αδερφές το σπίτι του στην άκρη της θάλασσας, στο εξοχικό μέρος Καλαμαρί (Καλή Μεριά), όπου στεγάστηκε ένα δημοτικό σχολείο Θηλέων.

Ξένα σχολεία

«Αδαμάντιος Σχολή-Καλαμαρί»

- Αρχικά η σχολή λειτούργησε ως ορφανοτροφείο και αργότερα ως οικοτροφείο.
- Οι Αδερφές προσέφεραν μαθήματα σε ένα τριτάξιο δημοτικό, με δύο τάξεις για κορίτσια και μια για αγόρια, όπου φοιτούσαν παιδιά κάθε εθνικότητας.
- Νόμος 1931:απαγορεύτηκε να γίνονται δεκτά στο δημοτικό και στο οικοτροφείο ως εσωτερικά τα μη καθολικά παιδιά των Ελλήνων.
- 1931:Ίδρυση εξαταξίου γυμνασίου, στο οποίο φοιτούσαν 250-300 μαθήτριες, ορθόδοξες και καθολικές.
- 1941-1945:Μετατροπή του οικήματος σε εστία για προσφορά βοήθειας σε πεινασμένους, ορφανά και ανηλίκους.

Ξένα σχολεία

«Αδαμάντιος Σχολή-Καλαμαρί»

- 1957:Επέκταση των εγκαταστάσεων.
- 1965:Ένωση με τη σχολή του Αγίου Βικεντίου.
- 1963-1965:Μεταφορά του γυμνασίου και του οικοτροφείου από την Ανάληψη στις νέες εγκαταστάσεις στο Φοίνικα (Γεωργικής Σχολής 44).
- 1973:Κατάργηση της λειτουργίας του καθολικού δημοτικού σχολείου και ίδρυση πλήρες ορθοδόξου δημοτικού σχολείου.
- 1981-1982:Μεταφορά του δημοτικού λόγω του σεισμού του 1978.
- Λίγο αργότερα, εκχωρήθηκε από τις Αδερφές, η διεύθυνση του γυμνασίου και λυκείου, στο Σπ. Μισιχρόνη και το Ν. Συρρή.
- Στη σχολή σήμερα φοιτούν περίπου 1250 παιδιά, σε μεικτό σχήμα.
- Αποτελείται από διθέσιο νηπιαγωγείο, δύο δημοτικά σχολεία (εννιαθέσιο και εξαθέσιο), γυμνάσιο και λύκειο.

Στόχοι (1/2)

- Αναγνώριση των ιδιαιτεροτήτων του κάθε παιδιού.
- Λειτουργία, καλλιέργεια και ανάδειξη των ικανοτήτων του συνόλου του μαθητικού πληθυσμού.
- Μη διαιώνιση των σχολικών ανισοτήτων που οφείλονται σε κοινωνικοοικονομικούς παράγοντες.
- Λειτουργία σε κλίμα έμπρακτης αγάπης μακριά από αυταρχικές μεθόδους, μέσα από κανόνες αποδεκτούς για όλη τη σχολική κοινότητα.
- Ενθάρρυνση της αμφισβήτησης.
- Ενεργητική μάθηση χωρίς να υπάρχει ο ρόλος πομπού-δέκτη.
- Δραστηριοποίηση ατομική και συλλογική με την επίβλεψη και τη καθοδήγηση των εκπαιδευτικών.

Στόχοι (2/2)

- Σχολείο ενσωμάτωσης και όχι απόρριψης.
- Διαρκής αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου με σχεδιασμό και συνεχή παρακολούθηση.
- Οργανωμένη πολιτιστική δραστηριότητα με πρόταση για τη διαχείριση του ελεύθερου χρόνου.
- Ευαισθησία σε θέματα Δημοκρατικής συμπεριφοράς, σε θέματα σεβασμού της διαφορετικότητας των συνανθρώπων, σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος.
- Επιδίωξη για ανάπτυξη κριτικής σκέψης.
- Παροχή εφοδίων για την εισαγωγή στη τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Εκπαιδευτικοί-διευθυντές και μαθητές (1/2)

- Σπουδαίοι εκπαιδευτικοί – διευθυντές και με πολύ μεγάλα διοικητικά χαρίσματα, έδωσαν τα φώτα τους και μεταλαμπάδευαν τις γνώσεις τους σε χιλιάδες μαθητές επί σειρά γενεών.
- Μ. Αλεκάκη(1943-79)
- Μιράντα Αλμπέρτη (1963-92)
- Α. Δάκκου(1969-87)
- Ε. Θεοδοσιάδου (1961-86)
- Δέσποινα Λάδα (1957-87)
- Παντελής Ρόκκος (1945-65 επί σειρά ετών διευθυντής)
- Μαργαρίτα Σάπτεν (1951-89)
- Αρδίτη Αδελαιΐης (1929-42)
- Προδρομίδου Πολυξένη (1934-79)
- Ελένη Σγουρού (1950-66)
- Διάσημες μαθήτριες της σχολής Καλαμάρι ήταν η Τζένη Καρέζη και η Ζωή Λάσκαρη καθώς και ο Βιττόριο Τσίτεριντς

Εκπαιδευτικοί-διευθυντές και μαθητές (2/2)

- Κάθε πρωί αρχίζαμε με την έπαρση της σημαίας και τους δυο εθνικούς ύμνους , τον ελληνικό και τον γαλλικό . Μετά ακολουθούσε η προσευχή . Αργότερα τραγουδούσαμε μόνο τον ελληνικό εθνικό ύμνο . Η πρώτη ώρα ήταν των γαλλικών , μας χώριζαν σύμφωνα με το επίπεδο των γνώσεων και όχι ανά τάξεις ένα από τα παιχνίδια μας για την εκμάθηση των γαλλικών ήταν η μπομπίνα . Η μπομπίνα ήταν ένα κουβάρι , κρατούσε λοιπόν μια το κουβάρι και οι υπόλοιπες μιλούσαν γαλλικά , οποία ξεχνούσε και μιλούσε ελληνικά έπαιρνε το κουβάρι . " Κάθε Φεβρουάριο δίναμε εξετάσεις σε όλη την ύλη . Εξετάσεις δίναμε επίσης και στο τέλος της χρονιάς που για εμάς ήταν η " απελευθέρωση της Ελλάδας " . Μαζί μας είχαμε τα μελανοδοχεία τα οποία σπάζαμε στο τέλος έξω στα μάρμαρα' .

Εκπαιδευτικές πρακτικές

- Η ενημέρωση των εκπαιδευτικών είναι συνεχής με τακτικά σεμινάρια , μετακλήσεις πανεπιστημιακών , συχνές κατά κλάδους συσκέψεις και προβληματισμούς σε θέματα διδακτικής μεθοδολογίας. Κάθε χρόνο διοργανώνονται επιμορφωτικά σεμινάρια με θέματα:
- Διδακτική των εφαρμοσμένων και θεωρητικών μαθημάτων.
- Παιδαγωγικές προσεγγίσεις.
- Μοντέλα αξιολόγησης.
- Τάσεις της σύγχρονης εκπαίδευσης.
- Κοινωνικός προσανατολισμός της εκπαίδευσης.
- Νέοι τρόποι διδασκαλίας ξένων γλωσσών.
- Αξιοποίηση σύγχρονων εποπτικών μέσων για καλύτερη παρουσίαση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Αξιοποίηση Η/Υ μέσα στην αίθουσα.

Εκπαιδευτικά Προγράμματα

- Ημερίδα επαγγελματικού προσανατολισμού με τη βοήθεια ειδικών επιστημόνων , διακεκριμένων μελών του επιστημονικού και επαγγελματικού κόσμου.
- Συμμετοχή σε πλήθος εκπαιδευτικών δράσεων που αφορούν Ευρωπαϊκά προγράμματα , συνέδρια και ημερίδες. Θεσμοί με έντονη την παρουσία του Καλαμαρί είναι τα ευρωπαϊκά προγράμματα ανταλλαγής μαθητών Comenius και Lingua, το Ευρωκοινοβούλιο Νέων , το Μοντέλο Ηνωμένων Εθνών και το αντίστοιχο του πανεπιστημίου του Harvard, η Βουλή των εφήβων κ.τλ.
- Καλλιέργεια της καλλιτεχνικής και πνευματικής ευαισθησίας των νέων, Συμμετοχή σε θεατρικές παραστάσεις και μουσικές εκδηλώσεις.
- Λειτουργία ομίλων ζωγραφικής , φωτογραφίας , πληροφορικής , παραδοσιακών χορών, βιβλιοθήκης , δημοσιογραφίας , επιτραπέζιας αντισφαίρισης, καλαθοσφαίρισης , ποδοσφαίρου , γραφικού σχεδίου και αυτοάμυνας, σύγχρονου χορού , κινηματογράφου, ιταλικών, τέννις, περιβαλλοντικής, κιθάρας κ.τλ.
- Έκδοση της σχολικής εφημερίδας «ΕΝΑΣΤΡΟΝ», στα πλαίσια του Ομίλου Δημοσιογραφίας του σχολείου.

Συμπεράσματα

- Τόσο το «ΔΕΛΑΣΑΛ» όσο και το «ΚΑΛΑΜΑΡΙ», ιδρύθηκαν την ίδια περίπου εποχή, από άτομα της καθολικής χριστιανικής κοινότητας, που άνηκαν σε κάποιο Τάγμα.
- Και τα δύο ιδιωτικά ιδρύματα είναι ξενόγλωσσα με ελληνικό πρόγραμμα και έχουν ως βασική γλώσσα τη γαλλική.
- Προκρίνουν τη παιδοκεντρική διδασκαλία. Αναγνωρίζουν την ιδιαιτερότητα του κάθε μαθητή και τον βοηθούν να αναπτύξει αισθήματα αυτονομίας, κριτικής σκέψης, υπευθυνότητας και την αλληλεγγύης.
- Οι ιδρυτές και των δύο σχολείων ανέπτυξαν έντονη φιλανθρωπική δράση. Ο Άγιος Ιωάννης Βαπτιστής της Σάλλης μοίρασε τη περιουσία του στους φτωχούς και εγκατέστησε στο σπίτι του, τους φτωχούς δασκάλους και συνεργάτες του. Παράλληλα, οι Αδελφές του ελέους, ίδρυσαν ένα ορφανοτροφείο και ένα οικοτροφείο, στα οποία φρόντιζαν και ταΐζαν τα άπορα παιδιά.

Βιβλιογραφία (1/2)

- Αγραφιώτου-Ζαχοπούλου, Π. (1997). *Σχολεία της Θεσσαλονίκης*, Θεσσαλονίκη 1997.
- Εκπαιδευτικός Οργανισμός «La Salle» Ελλάδας, *Ένας κόσμος αγάπης μάθησης & δημιουργίας*.
- Νόμος <<Περί των Ξένων Σχολείων>>, υπ' αριθμ. 4862/1931, (ΦΕΚ 2), άρθρο 1-15, παρ.1, σ.3.
- Μηλιδώνης-Ρούσσοι, *Ιωάννης Βαπτιστής Δελασάλ, Πρόταση Αγωγής των Νέων*, Πειραιάς 2002.
- Το Λασαλιανό Εκπαιδευτικό Σχέδιο, *Για μια διαπαιδαγώγηση των νέων του 21^{ου} αιώνα*, Πειραιάς 2001.
- *SOUVENIR 2012-2013*, Ελληνογαλλικό Κολέγιο Δελασάλ, Θεσσαλονίκης.
- *100 χρόνια ΚΑΛΑΜΑΡΙ 1984-1994 Ένας αιώνας παρουσίας*, α.ε , Θεσσαλονίκη 1994.
- Ελληνογαλλικό Κολέγιο Δελασάλ, 2012 Προσβάσιμο στο: <http://www.delasalle.gr>.

Βιβλιογραφία (2/2)

- Ελληνογαλλικό Κολέγιο Δελασάλ, *Εσωτερικός Κανονισμός, Ν.682/77, άρθρο 11, σ.5.* Προσβάσιμο στο: <http://www.delasalle.gr/index.php/kanonismos>.
- Εκπαιδευτήρια "SAINT-PAUL", *Προγράμματα.* Προσβάσιμο στο: <http://www.saintpaul-delasalle.gr>.
- Ελληνογαλλικό Κολέγιο Δελασάλ, *Η ζωή στο Σχολείο.* Προσβάσιμο στο: <http://www.delasalle.gr>.
- Συμεωνίδου Α., *Το προφίλ του εκπαιδευτικού των ιδιωτικών δημοτικών σχολείων στο νομό Θεσσαλονίκης.* Προσβάσιμο στο: <http://invenio.lib.auth.gr/record/109314/files/gri-2008-1907.pdf?version=1>.
- Καλαμαρί, *Εγκαταστάσεις κτίρια.* Προσβάσιμο στο: <http://www.kalamari.gr/en/kalamari/facilities.html>.
- Καλαμαρί, *Φιλανθρωπικό έργο. Το έργο των καλογραιών.* Προσβάσιμο στο: <http://www.kalamari.gr/en/kalamari/filanthrwpiko-ergo/ergo-kalograiwn.html>.
- Καλαμαρί, *Εκδηλώσεις.* Προσβάσιμο στο: <http://www.kalamari.gr/en/ekdilwseis/ekdilwseis.html>.

Τέλος Μαθήματος

Επεξεργασία: <Μενέλαος Χ. Τζιφόπουλος>
Θεσσαλονίκη, <Εαρινό εξάμηνο 2013-2014>

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

